Echo Artystyczne

Organ Polskiego Związku Artystów Widowiskowych

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit. Art. ESTRADY, ARENY i KINO-VARIETÉS.

Rok VII. WARSZAWA — LUTY 1930 R. **Zeszyt 2**

ZNAKOMITY PIOSENKARZ
i wirtuoz na banjo
Konstanty Platonoff
znany z Polskiego Radja w Warszawie „OAZA"
WYSTĘPUJE obecnie w Katowicach
a ciesząc się niebywałem i zasłużonem powodzeniem jest już **3 miesiąc prolongowany** w najwytworniejszym lokalu m. Katowic **„TROCADERO".**
Ilustrowany Expres Codzienny.

Echo Artystyczne

Organ Polskiego Związku Artystów Widowiskowych

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit. Art. ESTRADY, ARENY i KINO-VARIETÉS.

Rok VII. WARSZAWA — LUTY 1930 R. **Zeszyt 2**

O związkach i... związeczkach.

Pisząc na ten temat, mam na myśli tylko związki artystyczne, gdyż nie mam zamiaru wkraczać w kompetencje organizacji innych zawodów. Związki artystyczne mnożą się ostatniemi czasy, jak grzyby po deszczu i czynią dezorjentację u władz państwowych, szczególnie na prowincji.

Co do zatwierdzania związków, ustawa nasza jest liberalną: wystarczy 4—5 osób, coś w rodzaju statutu i już jest związek! Taka rzekoma organizacja drukuje natychmiast blankiety, wystosowuje na maszynie ze 100 listów do wszystkich możliwych i niemożliwych dyrekcji artystycznych, przykłada pieczęć „związku," jakiś rzekomy sekretarz generalny podpisuje i w ten sposób 500 artystów (których nigdy nikt nie widział i nic o nich nie słyszał, przyp. zecera) oferuje się dyrekcjom. Szkoda tylko, że żadna z tych dyrekcyj nie zażądała spisu tych artystów, wzgl. nazwisk celem wybrania sobie tych »wykwalifikowanych sił nowopowstałej organizacji, bo wówczas i my mielibyśmy sposobność zorjentowania się co do potęgi danego związku. Z dotychczasowego bowiem stanowiska dyrekcji można się tylko upewnić, że na kawał brać się nie dają, skoro umowę zbiorową podpisały tylko ze związkiem artystów widowiskowych, zrzeszonych w Polzawidzie.

Na tem, skończyłaby się może niniejsza wzmianka, gdyby nie bezczelność tych ludzi, posunięta nawet do wprowadzania w błąd władz państwowych. Mieliśmy najlepszy dowód, że po podpisaniu umowy zbiorowej z Pozedem, zwrócono się w Poznaniu do jednego z tamt. adwokatów w celu zaskarżenia owej konwencji, szerzącej jakoby bezrobocie. Napewno ani Związek artystów scen polskich, ani Związek artystów żydowskich, ani też artyści filmowi udziału w tej akcji nie brali — a artystów kabaretowych, cyrkowych i varietè reprezentuje w Polsce Polzawid! Więc kto? Właśnie owe związeczki... A że się Pozed tą akcją »przeraził« to napewno miał jakąś głębszą myśl...

Bujd na świecie czyni się dużo, zwłaszcza z inicjatywy braci artystycznej, ale nie możemy przejść do porządku dziennego nad sprawą wprowadzania w błąd władz administracyjnych. Listy »organizacyjne« tych rzekomych związków „winny być napiętnowane, a autorzy ich surowo ukarani! Trudno, ażeby referent któregoś z województw, po otrzymaniu pisma np. z Polzawidu i jednocześnie ze związku innego mógł się orjentować, który ma rację! Powinniśmy jako organizacja, posiadająca z górą 600 członków, raz na zawsze kres temu

położyć, bo tu chodzi o podrywania autorytetu Polzawidu.

. . . .

Gdy się głębiej zastanowimy nad powyższem, dojdziemy do przekonania, że w całej tej sprawie jest jednak jakiś ukryty cel — bo ani widoków egzystencji nie ma związek złożony z kilku osób, zwłaszcza gdy istnieją poważne związki, do których bez wszelkich trudności każdy z artystów należyć może, ani też racji rozwijania się, bo chyba nie będzie organizował ludzi wyrzuconych za nieetyczne czyny, czy też braku kwalifikacji ze związków poważnych.

Tu chodzi o to, ażeby Polzawidowi nie dać sumiennie pracować... prowadzić ewidencji zagranicznych artystów, przebywających czasowo na kontraktach w kraju, niedopuszczać do reagowania w razie nadużyć ze strony pokątnych pośredników, czyli jednem słowem, utrudniać »fikcjami« uregulowania ostatecznego stosunków w tej dziedzinie panujących! Nasze kilkakrotne interwencje zdołały już zdemaskować wiele faktów powyższych i mam wrażenie, że Zarząd Gł. rozpoczęte już w tym kierunku dzieło doprowadzi do końca, choćby to miało być połączone z wysiłkiem nadludzkim!

Czy istnieje jeszcze kabaret?

Jeden ze znakomitych niemieckich literatów kabaretowych i wykonawców swych utworów (w jednej osobie) Fritz Grünbaum, podzielił się swojemi spostrzeżeniami na temat teraźniejszej sztuki kabaretowej z jednym z współpracowników „Das Organu" z czego też urywek, godny uwagi, a zbliżony, do istniejących i u nas stosunków w tej dziedzinie, z przyjemnością zamieszczamy. Fritz Grünbaum, z „małą sztuką" (Kleinkunst, u nas: nadscenką — przyp. red.) od 20 lat mocno związany, nie zatracił jednak swego objektywnego poglądu, a chwilowych zmianach, czy też upadku kabaretu, wzgl. nadscenki doskonale się orjentuje. Na zapytanie więc: czy upada... czy ożywia się.. czy chyli się do upadku... czy rozkwita kabaret.. odpowiedział:

Pierwsze wrażenie, jakie nasuwa się, kiedy rzuciwszy okiem na kabaret dzisiejszy, to brak nowych sił. Dawniej, co roku zjawiały się, conajmniej, dwie gwiazdy I klasy na firmamencie sztuki kabaretowej, co roku otrzymywał kabaret nową krew, nowe orginalne osobistości. Kto przybył w ostatnich latach?

Temu brakowi przybytku przyszła z pomocą sztuka siostrzana — varieté, przybyli więc różni magicy, fakirzy, wirtuozi instrumentalni i szybkomalarze — zresztą bez szkody dla siebie — w pomoc sztuce widowiskowej.

Dlaczego brakuje nowych sił?... Żyjemy w czasach amuzowych..... O ile dawniej przodowała u młodzieży literatura i świat idei — to teraz skierowało się wszystko do techniki i sportów, nie to wszakże złem, ale i na to nadejdzie wakacja. Pozostaje więc pytanie, dlaczego w kabarecie jest jeszcze gorzej niż w teatrze?!... Odpowiedź: Kabaret wymaga *osobistości* artystycznych i li tylko *osobistości* — nie „umiejętności gry" — tricków szminkowych, gdyż artysta stoi zawsze w pośrodku publiczności. On porusza się na estradzie, na podjumie czy nawet parkiecie, ale zawsze jest w towarzystwie publiczności.!.

Jest, niezaprzeczenie, bardzo wiele osób, które mają dość talentu i... *osobistości*, aby w kabarecie pracować ze skutkiem, ale sami o tem nie wiedzą, inni znów nie mają powagi swej *osobistości* stawiać w nasze szranki. A tylko sztuka kabaretowa jest ich exhibition'iemem! Z faktu, że *chwilowo* jest brak *osobistościowo-pewnych* siebie sił, nie trzeba i nie można wnosić, że kabaret upada. Może stać się bezdusznym, w najgorszym razie, może spaść do poziomu tingel-tanglu,

ś. † p.

KAZIMIERZ KANTOROWICZ

(JACOBINI)

Wieloletni Artysta Widowiskowy, rzeczywisty członek Polskiego Związku Artystów Widowiskowych ur. d. 13 stycznia 1870 roku, po krótkich cierpieniach zmarł w dniu 7 lutego 1930 r.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Zarząd Główny.

---

ale i wtedy będzie rezerwoarem, w którym powstanie materjał do degeneracji. Kabaret teraz? Jak się uda! Angażuje się co pod ręką.. byle dużo i tanio! A gdy się od czasu do czasu pojawi *osobistość*-genjusz... talent twórczy... to słucha się go z zapartym tchem i wprost wiary nie daje, że między... zwirem, znajdują się „kamienie szlachetne“ wyczekujące znawców. Tempo... ich nie przeraża... dają sobie radę... wiedzą doskonale że produkcje stały się rotacyjne, szybkie i intensywne. Ludzie chcą się śmiać i tylko śmiać, aby zapomnieć pozostałe reminiscencje psychozy wojny. Ale i to przemija z każdym rokiem, a „straszne“ te przeżycia w niedługim czasie, należeć będą do przeszłości.

Doroczny kongres.

Dn. 19 i 20 stycznia b. r. odbył się kongres Cetr. Org. Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych.

Na otwarcie obrad przybyli m. in. minister Prystor, wiceminister Hubicki, b. min. Simon, dyr. Drecki, dyr. Goetel, sen. Lempke i posłowie: Urbański, Stypiński i Waśniewska, komisarz Rożnowski i p. Prezes Adamczak oraz z ramienia Syndykatu dziennikarzy p. Michalski.

W zjeździe wzięli udział przedstawiciele 25 organizacyj zespolonych w organizacji centralnej z następujących miast: Warszawy, Krakowa, Poznania, Lwowa, Radomia, Łodzi, Lublina, Kielc i Włocławka.

Obrady otworzył prezes Dabulewicz, poczem wiceminister Hubicki powitał zjazd imieniem Rządu, zapewniając należytą opiekę pracownikom umysłowym ze strony władz rządowych.

Z kolei prezes centralnej komisji porozumiewawczej pracowników państwowych p. Raabe witał zjazd imieniem urzędników państwowych.

Ponaoto imieniem urzędników skarbowych przemawiał p. Izdebski.

Po szeregu innych przemówień powitalnych prezes Dabulewicz oraz inż. Leśniewski wygłosili referaty na tematy: „O polityce związków zawodowych" i „O zagadnieniach budownictwa mieszkaniowego."

Po wysłuchaniu sprawozdania rocznego, złożonego przez sekretarza generalnego Szczepańskiego wybrano komisję, poczem przystąpiono do wyborów nowych władz organizacji.

Prezesem wybrano kol. Dabulewicza, wice-prezesami: inż. Leśniewskiego i Mieczysława Grzybowskiego. Sekretarzami kol.: Szczepańskiego i Gackiego oraz skarbnikiem kol. Michała Marczewskiego.

Ponadto do Komitetu Wykonawczego weszli oprócz wyżej wymienionych członków ścisłego prezydjum kol. kol.;

From Artur
Winnicki Jerzy
Dragoński Wład.
Herbut-Hejbowicz
Gębski Iuljan
posł. Waśniewska Eugenja
Szturm de Sztrem Witold
Prorok W.
Nałęcz Czesław
Ordoński Teofil
Elektorowicz Witold
Warczuk Michał

Na powyższym została poruszona również sprawa Zarobkowych Biur Pośrednictwa Pracy.

Kongres przekazał sprawę tą pos. Waśniewskiej z prośbą definitywnego załatwienia na terenie Sejmu.

Z ramienia naszej Organizacji delegatami na Kongres byli kol. kol.: Z Turkus, T. Ordoński oraz p. Angneljus.

Te-Or.

Z naszych placówek.

BIAŁYSTOK. W kino-varietés „Moderne" i „Apollo" występy artystów widowiskowych.

BIELSKO. W „Tabarin" i „Eden" występy sił krajowych i zagranicznych.

BRODNICA. W „Strzelnicy" program dancingowy.

BRZEŚĆ n/B. Występy artystów widowiskowych w restauracji „Renesans."

BYDGOSZCZ. W variete „Maxim" i „Oaza" występy artystów widowiskowych.

CHEŁM. W kino-variete „Corso" występy artystów Pol. Z. A. Wid.

GDYNIA. W „Domu Kuracyjnym", i „Kaszubskim" występy artystów krajowych i zagranicznych.

GRUDZIĄDZ. W „Mazurce" dancing tow. z występami artystów.

INOWROCŁAW. W rest. hotelu „Pod Lwem" dancing-kabaret.

KALISZ. W rest. „Europa", „Wypiszczykowej" i „Savoy", programy kabaretowe.

KATOWICE. W „Trocadero", „Moulin Rouge", „Apollo", „Atlantyk" i „Eldorado" występy artystów krajowych i zagranicznych.

KIELCE. Występy artystów Polzawidu w kino-variete „Palace."—

KOWEL. W „Ognisku Polskiem" występy artystów widowiskowych.

KRAKÓW. W „Moulin Rouge" program kabaretowo-dancingowy — występy artystów krajowych i zagranicznych. W „Teatralnej" i „Mirażu" dancing tow. i popisy solowe.

KRYNICA. W „Bagateli" program kabaretowo-dancingowy.

LUBLIN. W kino-variete „Corso" występy artystów widowiskowych. W kabarecie „Frascati" program kabaretowo-dancingowy.

LWÓW. W „Casino de Paris" „Warszawa", „Louvre", występy artystów krajowych i zagranicznych. W „Imperjal" dancing towarzyski z popisami solistek tancerek.

ŁÓDŹ. W „Grand" i „Manteufel" wy-

stępy artystów widowiskowych i dancing towarzyski.

ŁUCK. W „Polonji" program kabaretowy.

POZNAŃ. W „Moulin Rouge", „Nowy Świat", „Apollo", „Savoy", „Splendid", „Miraż", „Pawie Pióro", „Atlantyk", występy sił krajowych i zagranicznych.

PRZEMYŚL. W kawiarni „Grand" program kabaretowo-dancingowy.

RÓWNE. Występy artystów widowiskowych w lokalach rest. „Nowy Świat", „Artel".

SOSNOWIEC. W „Locarno" program kabaretowo-dancingowy.

STANISŁAWÓW. W kaw. „Warszawa" i „Pasaż" programy kabaretowo-dancingowe.

TORUŃ. „Pod Orłem" i „Pod Trzema Koronami" program kabaretowo-dancingowy.

WARSZAWA. W kino-varieté „Mewa", „Muza", „Czary", „Uciecha", „Kometa", „Astra", „Helios", „Era", „Lotos," występy artystów Pol. Z. A. Wid. Na dancingach: „Bristol", „Oaza", „Moulin Rouge", „Nitouche", „Varsovie," „Wróbel", występy sił krajowych i zagranicznych. W lokalach „Lij", „Saski," „Victorja", produkcje kabaretowe.

Cyrk Warszawski pod dyr. Mroczkowskiego cieszy się niebywałem powodzeniem. Prócz pierwszorzędnych atrakcyj, ściąga publiczność turniej zapaśniczy, oraz przedstawienia popołudniowe, urządzane przez kol. Palulisa.

WILNO. W lokalach „Niszkowski" „Polonja", „Europa" programy kabareowe.

ZAKOPANE. U „Trzaski" dancing tow. z produkcjami tanecznemi solistów.

Przypominamy, że programy złożone z samych sił żeńskich są niedopuszczalne! W każdym programie musi brać udział mężczyzna! (Umowa Zbiorowa § 1, p. f).

ZE ŚWIATA.

LONDYN. Olbrzymie varieté Alhambra przekształcono tu na kinoteatr dźwiękowy. Przemiana ta nie obeszla się jednak bez skandalu: oto potężny zastęp pracowników pozostawszy nagle bez pracy, urządził w dniu otwarcia demonstrację, w kinie uszkodzone zostały również tak ekran, jak i aparat z głośnikiem.

BERLIN. Znany berliński librecista i autor kabaretowy, równocześnie dyrektor teatru „Trianon" Leo Walter Stein odebrał sobie życie z powodu trudności finansowych, w jakie popadło jego przedsiębiorstwo w ostatnich czasach. Stein prowadził 30 lat teatry prowincjonalne w Hannowerze, w Rydze, Bydgoszczy (w Bydgoszczy naturalnie za czasów zaboru niemieckiego), a mając równocześnie wzięcie jako ceniony i pełen humoru librecista operetkowy i rewjowy, uskładał sobie pewien kapitał, który następnie ulokował w teatrze berlińskim. Niestety, kapitały te nie wystarczyły, aby przetrzymać kryzys teatralny, przez który przechodzą wszystkie sceny berlińskie, a dyr. Stein, nie widząc innego wyjścia z ciężkich opresyj finansowych, kulą rewolwerową zakończył swe życiowe kłopoty i niepowodzenia.

Sensacyjną jak na tutejsze stosunki, jest wiadomość, że t. zw. koncern Voss, utrzymujący kilka lokali rozrywkowych, w tem niektóre luksusowe, popadł w trudności finansowe. Na razie firma prowadzi jeszcze swoje przedsiębiorstwa i podjęła rokowania z bankami. Upadek tej firmy pociągnie za sobą zamknięcie jej filjalnych zakładów także w Hamburgu, Lipsku, Wrocławiu i Szczecinie. Czynione są starania fuzji ze znaną firmą gastronomiczno-hotelową Kępiński. Poszkodowani są bardzo liczni

dostawcy. Na zgromadzeniu wierzycieli zaproponowano im ugodę w wysokości 30 proc. kwoty dłużnej.

W Niemczech przebywa około 200-tu murzynów, przeważnie artystów. Są oni członkami orkiestr jazzbandowych, tancerzami, aktorami, śpiewakami lub artystami cyrkowemi. Najpopularniejszym i najsławniejszym murzynem niemieckim jest Brody, człowiek wykształcony i inteligentny. Jest on aktorem i autorem zarazem licznych nowel, poezyj, jednoaktówek, które cieszą się w Niemczech powodzeniem i poczytnością. Pochodzi on z zachodniego Kamerunu, przez dłuższy czas przebywał w Ameryce i już od 9-ciu lat żyje w Berlinie. Ostatnio pracuje nad napisaniem specjalnej rewji murzyńskiej. Berlińscy murzyni posiadają swój stały lokal w centrum świata artystycznego w Berlinie, nazywany popularnie „Czarną kawiarnią". Tutaj przesiadując wieczorami załatwiają swoje sprawy, korespondencje i t. p. w tej właśnie kawiarni powstała myśl zorganizowania własnego murzyńskiego teatru. Jako przedstawienie inauguracyjne będzie dana rewja Brodyego, w której wystąpi 30-tu mężczyzn i osiem kobiet, murzynów, pozatem trzech białych aktorów, których wprowadzenia na scenę wymaga treść scenarjusza. Orkiestra jazzbandowa składa się z 14-tu najwybitniejszych muzyków murzyńskich. Ciekawą stroną tego teatru będzie jego samowystarczalność. Urządzenia techniczne, meble, kostjumy i wszelkie rekwizyty teatralne sporządzają sobie członkowie zespołu własnoręcznie. Próby rozpoczynają się już w bieżącym miesiącu. Obecnie pertraktuje Brody z kilkoma właścicielami teatrów berlińskich, od których zamierza wydzierżawić budynek. Jeżeli rewja będzie miała powodzenie, przystąpi teatr murzyński niezwłocznie do budowy własnego gmachu.

HANOWER. W zeszłym miesiącu przybyła tu znana artystka filmowa Henny Porten, dla wzięcia udziału w premjerze filmu „Pan i jej sługa". Przybycia jej oczekiwały tłumy, a w chwili, gdy wyszła z dworca kolejowego powstał tak groźny ścisk i przewalanie się widzów, że kilkanaście osób uległo stratowaniu, wytłoczono mnóstwo szyb, a zgiełku długi czas nie mogła opanować policja. Sama artystka z trudnością zdołała się wycofać w bezpieczne miejsce.

WIEDEŃ. W stolicy naddunajskiej powstała niedawno scena amerykańska, której kierownictwo postawiło sobie za cel wystawianie sztuk, napisanych przez autorów amerykańskich, oraz takich, w których akcja, rozgrywa się w Ameryce. Premjera w teatrze Amerykańskim w Wiedniu odbyła się dnia 18 z. m. Wybrano na nią sztukę napisaną przez Lillian Hendrick p. t. „Święta w sukni wieczorowej" (The Saint in Evening dress).

RZYM. W „Rivista della Vane a Tridentina" zamieścił interesujący artykuł znakomity muzyk włoski, autor „Cavaleria Rusticana" Piotr Mascagni na temat sztuki muzycznej i filmu dźwiękowego. Piotr Mascagni widzi w filmie dźwiękowym wielką przyszłość i dlatego sam opracowuje już do tego filmu wielką operę, albowiem stare opery, jak „Carmen", „Faust", czy inne, stworzone w innej epoce, nie bardzo nadają się do filmu dźwiękowego.

ZAGRZEB. Stosunki widowiskowe są tu nieszczególne. Istniejące przed kilku laty 3 duże varieté t. j. Pick, Casino i Musikhall zamknęły już swe podwoje. Z dużych tych przedsiębiorstw powstały mniejsze w charakterze kabaretowym jak np. Pick, Mascotte, Appollo, Casino, Club i t.p. które angażują programy w większej części złożone z sił kobiecych. Jako gażę otrzymują tam atrakcje złożone z 1—2 osób do 15.000 dinarów miesięcznie. W restauracjach jest drogo, a cudzoziemcom szczególnie liczą więcej. Prywatne mieszkanie wynosi miesięcznie około 1.200 dinarów, t.j. około 200 zł.

PARYŻ. Na posiedzeniu w zeszłym miesiącu, paryskich dyrektorów

teatrów, postanowiono zamknąć na jeden dzień wszystkie teatry, a to na znak protestu przeciwko nadmiernym podatkom.

— Żona pułkownika Neilson Morris, która przed zamążpójściem występowała w teatrach pod nazwiskiem Jane Aubert, powróciła na scenę i występuje tamże w rewji teatrzyku Palace. Ponieważ mąż zagroził dyrektorowi teatru, iż wniesie przeciwko niemu skargę do sądu, gdyż nie zezwala żonie na występy, wniosła Jane skargę rozwodową. Dodać należy, że p. Aubert jest 24 letnią piękną blondynką i posiada najpiękniejsze nogi w całej Francji, które ostatnio „ubezpieczyła" na 500 tysięcy dolarów.

W Paryżu trwają obecnie obrady 20 państw, nieomal wszystkich członków Ligi Narodów nad projektem konwencji międzynarodowej, wysuniętym przez Ligę, który dotyczy zrównania położenia prawnego obywateli państw obcych z krajowcami. Projekt zmierza do nadania obcokrajowcom tych samych praw osiedleńczych i praw do wykonywania zawodu, z jakich korzystają wszyscy obywatele państwa. Z ramienia Polski w obradach bierze udział generalny konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu Poznański i p. Gawroński z M. S. Z.

Maurycy Chevalier najpopularniejszy szansonista Francji, który już w Paryżu otrzymywał wyjątkowo wysokie honorarja, przebywa obecnie w Hollywood, gdzie „kręcą" z nim kilka wielkich filmów dźwiękowych. Z okazji występu Chevaliera podczas wielkiego widowiska świątecznego w San Francisko ofiarowano mu jedno z najwyższych honorarjów, jakie kiedykolwiek zdobyli artyści, a mianowicie sumę 25.000 dolarów.

Od kolegów Aleksandryjskiego i Janaszka przebywających w Paryżu, otrzymaliśmy wiadomość o tamt. stosunkach widowiskowych, a mianowicie:

Położenie artystów widowiskowych tak w Paryżu, jak i w całej Francji jest b. ciężkie. Krach giełdowy w Nowym Jorku, Paryż odczuł w całem swojem życiu gospodarczem, a najdotkliwiej lokale rozrywkowe, które w 90 proc. żyją z napływu cudzoziemców, a szczególnie z przyjeżdżających bawić się, bogatych amerykanów.

Artyści pracują tam bez gaży, pobierając procenty od konsumu. Gaże wybitnych sił wachają się od 10 do 50 franków dziennie (frank mn. w. 33 gr.) Przed biurami agentów od świtu czekają ogonki na kontrakty. Duet Aleksandryjskich w drodze wyjątku uzyskał kontrakt do „Moulin Rouge" na 130 fr. dz. Słynna gwiazda hiszpańska, numer przebojowy otrzymuje 90 fr dziennie. Wogóle pracując w drodze po kabaretach, kinach i na koncertach Janaszkowie z Aleksandryjskimi zarabiają gaże średniego solowego numeru u nas w Polsce.

Jak widać z powyższego dzięki ustabilizowaniu się złotego, naszym artystom w Polsce źle się nie dzieje.

FILADELFJA. W teatrze „Globe" powstały w z. m. dwie eksplozje i pożar. Siła eksplozyj była tak ogromna, że wielka część gmachu teatru uległa zniszczeniu, a w promieniu jednego kilometra wyleciały wszystkie szyby. Ośmnaście osób odniosło ciężkie rany. Dwu robotników zginęło. Pożar opanowano w ciągu pół godziny, Eksplozję wywołała iskra z pochodni, która wpadła do zbiornika gazowego. Ogółem eksplodowało pięć zbiorników gazowych.

PORTO ALEGRE. Największy polski kinoteatr istnieje nie w Polsce, ale w brazylijskiem mieście Porto Alegre. Kino to „Orphen", należy do braci Mendelskich i rozporządza salą, mogącą pomieścić przeszło 3.500 widzów.

NOWY JORK. Znana tancerka i aktorka filmowa, a nasza rodaczka Gilda Gray (prawdziwe jej nazwisko brzmi Marjanna Michalska), rozwiodła się ze swym mężem Mr. Gil. Boag. Gilda Gray starała się już od roku o rozwód, podając jako przyczynę okrutne obchodzenie się ze strony męża.

KRONIKA.

Likwidacja placówki w Wilnie. Od miesiąca zlikwidowany został tut. kabaret pod nazwą »Niszkowski« (dawniej Oaza) który ostatniemi czasy zmienił nazwę i właścicieli. Najpopularniejszem przedsiębiorstwem rozrywkowem stała się obecnie »Polonja«, angażująca pierwszorzędne programy której reklamę na całą Polskę roznosi transmisją radjową zaangażowana z Poznania orkiestra jazzbandowa. Kabaret w rest. Europa ma również swoich zwolenników, to też dwa te przedsiebiorstwa nie są dla siebie konkurencją.

Nowa placówka. Na skutek starań kol. Erwesta, od 1-go lutego powstała nowa placówka w kawiarni »Belweder« w Katowicach.

Od 1-go marca otwiera się nowa placówka w rest. »Ermitage« w Włocławku, dzięki zabiegom naszego Sp. Biura Pracy przy »Polzawidzie« Złota 36.

Inne wiadomości. Doszły nas wieści ze Lwowa, że z powodu niesnasek pomiędzy wspólnikami z dn. 1 marca kab. Warszawa kasuje występy artystów. „Louvre," również nosił się z tą myślą, natomiast »Pasaż« w Stanisławowie pomimo zapowiedzi przerwania występów artystów angażował, w ostatniej chwili uczynił to »Louvre.«

Sekretarjat pośrednictwa pracy przy Związku, komunikujemy, iż z polecenia Zarządu Gł. będzie odpowiadał na oferty, jak również obsadzał, tylko tych artystów, którzy są względem organizacji w porządku.

Zebranie restauratorów w Warszawie. Na zebraniu restauratorów w dn. 1-ym lutego wysunięto wniosek ograniczenia występów w lokalach rozrywkowych. Wniosek upadł.

OSTRZEŻENIE.

Podczas egzaminu w mies. grudniu 1929 r. w teatrze »Momus« zginął mój własny repertuar składający się z nast. piosenek: „Kwiaciarka," „Ja się kocham tylko jeden dzień" „Fabrykantka," „Chcę mieć synka," „Bruderszaft," „Ja chcę grubaska," „Żonka-garsonka," „Chcę chłopcem być," „Czy nie zapomnisz o mnie," „W panu się zakochać muszę," słowa Miry Wereszczyńskiej.

Przestrzegam Sz. kol. kol. przed produkowaniem takowego i winnych pociągnę do odpowiedzialności sądowej.

Rysia Kryńska.

PODZIĘKOWANIE.

Składam niniejszym koleżance **Julji Jędrzejewskiej** za Jej troskliwą samarytańską opiekę i pomoc w mej chorobie podczas bytności w Chełmie

K. Jacobini

Chełm dn. 29 stycznia 1920 r.

PODZIĘKOWANIE.

Kol. Ol-Sini nadesłała z Sosnowca kilka książek dla bibljoteki, za co składa podziękowanie

Sekretarjat

PODZIĘKOWANIE.

Kol. Pempkowska ofiarowała dla bibljoteki 4 książki, za co dziękujemy

Sekretarjat.

ZAWIADOMIENIE

Zawiadamia się wszystkich członków, że składki pogrzebowe Nr. 14 i 15 winny być zapłacone do 1 marca r. b., gdyż przeciwnie będzie inkasowana, w myśl statutu, z karami za zwłokę.

O powyższem zawiadamia się również p.p. Delegatów-Inkasentów i Pośredników do zastosowania się.

Zarząd Główny.

ZAWIADOMIENIE.

Przypomina się P. P. Członkom naszej organizacji, że w myśl Ustawy z dn. 10 VI. 1924 r. „o społecznem pośrednictwie pracy" kierownikom i

współpracownikom Społecznych Biur Pośrednictwa Pracy, nie wolno, pod żadnym pozorem pobierać wynagrodzenia od osób zapośredniczonych.

Zarząd Główny

OSTRZEŻENIE.

Do wiadomości Kolegów i Koleżanek podajemy, że przy przyjmowaniu engagementu do Gdyni, Hotel Kaszubski, należy być ostrożnym, gdyż dochodzą nas wiadomości, że Dyrekcja pozostaje winną za gażę.

Zarząd.

Niniejszym komunikujemy pp. Dyrektorom i kolegom, że legitymacja Nr. 392 wydana na imie kol. Szafryka (Kazimierz Szafryks, została skradziona, wobec czego wydano nową, a skradzioną niniejszym unieważnia się.

Sekretarjat.

Adresy Artystów Pol. Z. A. Wid.

Aleksandryjscy, duet taneczny
w tournée naokoło świata

Amors Feliks, muzyk excentryk
Kalisz—Kino Słońce

Aleksandryjska Mary, tancerka
Kielce—Hotel Polski

Anikoff (Korzeniewskie), duet tan.
Katowice Moulin Rouge

Anina, tancerka
Brodnica n/Drw.— Hotel Sansonier

Anilla duet taneczny
Kraków—Moulin Rouge

Aleksandrow i Lidja, duet tan.
Warszawa—Nitouche

Bajon Kazimierz, komik salonowy
Poznań—Moulin Rouge

Bayer Jan, recytator kuplecista
Poznań, ul. Żydowska 27 u p. Bilskich

Barańscy, figurowa jazda na rowerach
Suchodniów willa Barańskich

Bruszewscy, akt. wid. i trio taneczne
Katowice—Eldorado

Boczkowski Maks, humorysta tancerz
Warszawa—Kometa

Bolski Eugenjusz, humorysta
Warszawa, Polzawid Pośred. pracy

Branicka Henryka, tancerka
Warszawa—Polzawid

Brzeziński Franciszek, monolog. i conf.
Lwów— Hotel Sanco-Sanci

Bronowski Bronisław, autor-humor.
Lwów Louvre

Białosówna Marja, tancerka
Warszawa, Kino Mewa

Blondis Helena, tancerka
Lublin—Frascati

Butuzow Lola, tancerka
Łódź—Grand Hotel

Bojarski-Orsza, duet charakt.
Warszawa, Kino Praga

Brokardówna G. kuplecistka
Przemyśl - Louvre

Balcerek, akrob.
Katowice—Moulin Rouge

Balogh, tancerka
Bydgoszcz—Maxim

Carena Ria, tancerka
Katowice—Eldorado

Charmel Małgorzata, tancerka klas.
Sosnowiec—Locarno

Chełmińska Halina, subretka
Katowice—Apollo

Czarnecki Jan, kapelmistrz
Warszawa—Polzawid

Czykielewska Zofja
Bydgoszcz—Oaza

Dore i Fernando, duet taneczny
Lublin - Apollo

Dąbrowska Jadwiga, wodewilistka
Warszawa —Polzawid

Domański Henryk, hum. wirt. na org.
Lublin—Apollo

Derbicz Wiktor, humorysta
Poznań—Savoy

Dracowa Marja, wodewilistka
Lwów, Głowińskiego 25

Darowski Stefan, kupl. wirt. na org.
Mińsk Maz. Kino

Din - Don, komicy satyr-muzyk.
Warszawa, Kino Praga

Dobrowolska Marja, tancerka
Warszawa—Chińskie Oko

Drwęski Zygmunt, autor humorysta
Bydgoszcz—Kino Oko

Delphi Margot
Łódź, Piotrkowska 81, u p. Gold

Eddi i Theo, komicy muzykalni
Warszawa, Cicha 8 m. 8

Erwestówna Ida, subretka
Warszawa—Kometa

Edgar Ellen, zagadka 20 wieku
Warszawa, kino Astra

Erwestowie. duet charakter.
Katowice—Belweder

Edit Ziuta, tancerka
Równe—Nowy Świat

Fellini, typy charakteryst.
Stanisławów, Kaw. Warszawa

Francesko, cyrk własny
Warszawa—Czary

Florance Lidja, tancerka
Wilno—Europa

Fernardo Trio, trio taneczne
Lublin—Apollo

Forell, tancerka
Toruń—Pod Orłem

Garina Wala, pieśniarka
Lwów—Warszawska

Galska Loda, pieśniarka
Lwów—Kaw. warszawska

Gajewska Cecylja, kier. baletu
Lwów—Kaw. Warszawa

Głowacka Rela, wodewilistka
Stanisławów, Kawiarnia—Warszawa

Gronowski i Kamińska, duet tan.
Warszawa—Saski

Gerasówna Wanda, tancerka
Przemyśl—Kawiarnia Louvre

Guzik Ludwik komik gimn.
Warszawa—Polzawid

Gaston kwartet
Toruń—Pod Orłem

Granet Halina, tancerka
Lublin—

Holctreger Albert, pianista-akomp.
Kraków—Teatralna

Hańska Hanka, subretka
Warszawa—Momus

Horliczówna, tancerka
Warszawa—Nitouche

Indra Mea Mara, tancerka
Warszawa—Polzawid

Iljina śpiewaczka
Warszawa—Polzawid

Iwasiow i Woroncewicz, duet oper.
Kraków—Moulin Rouge

Ichnowski Marcin fig. jazda na row.
Suchodniów willa Barańskich

Ignacio duet
Tczew—Grand Hotel

Janiszówna, pieśniarka
Warszawa—Polzawid

Janaszkowie, charakt. duet śp. tan.
w tournée naokoło świata

Jaśkowski Edward, humor. ekscentr.
Sosnowiec—Locarno

Jankowska Janina, subretka

Jędrzejewska Julja, śpiewaczka
Warszawa—Polzawid

Janiszewski
Grudziądz—Kab. Szydzik

Kawiński, imitator
Gdynia—Dom Kuracyjny

Kotowski Zdz. kier. baletu
Łuck—Restauracja

Kowalski Bogdan, piosenkarz humor.
Warszawa—Momus

Koniuszyńska F.
Grudziądz—Mazurka

Korwin Hanka
Poznań—Splendid

Karkowski Ney, duet taneczny
Warszawa—Morskie Oko

Kaniewscy, duet taneczny
Zambrów, Kino wojskowe

Kochański Zdzisław, piosenkarz conf.
Katowice—Moulin Rouge

Kossakowski Wiktor, humorysta
Poznań—Atlantic

Krajewska Weronika, tancerka
Warszawa—Polzawid

Kondracki Marjusz, piosenk. humor.
Warszawa—Lij

Kilinscy, duet taneczny
Warszawa—Polzawid

Karczewscy, charakt. duet taneczny
Warszawa—Wrobel

Kolska, tancerka
Bydgoszcz—Maxim

Koronkiewicz Helena, tancerka

Kostuszówna, tancerka
Lwów—Imperial

Karasińska M.
Warszawa, Dobra 9

Kwiatkowska Czesława śpiewaczka
Równe—Nowy Świat

Kańkowski żongler
m. Brok nad Bugiem

Łużwiński Henryk, humorysta
Pruszków—Lutnia

Lados trio, akt na rowerach
Warszawa—Polzawid

Lubicki Stefan, piosenkarz i conf.
Kowel Ognisko Polskie

Leszko Stanisława, tanc. klasyczna
Rewja Orfeum

Lińska, śpiewaczka
Warszawa—Polzawid

Lewandowscy, duet tan.
Równe—Nowy Świat

Lockvoy, duet tan.
Bydgoszcz—Maxsim

Liricz Ziuta,
Poznań—Splendid

Lu Relly
Poznań—Savoy

Lisowski, wirtouz na bałabajkach
Warszawa—Hel

Łukasiewicz Mieczysław, piosenkarz

Melerwilowie, duet taneczny
Warszawa—Helios

Merkel Hansi, tancerka klas.
Warszawa—Nitouche

Morawska Wacia, subretka
Warszawa, Nowogradzka 22 m. 17

Messalini, imitator kobiet
Piotrków—kino Czary

Mellerowicz, humorysta
Warszawa, Chmielna 62

Małeckie (siostry), tancerki
Katowice—Trocadero

Manoli Józef, imitator dźwięków
Łódz, Hotel Savoy

Morecka, subretka
Warszawa—Polzawid

Montez Lola (Buturowa)
Łódź—Gradn Hotel

Mirski Miecio, komik-humor.
Stanisławów—Warszawa

Matuszewski Fr., kierownik baletu
Brześć n|B. Renaisar ce

Mill Mila, subretka
Sosnowiec—Locarno

Modrzewska G., kuplecistka
Przemyśl—Louvre

Malinowska Hela
Warszawa —Polzawid

Marrenna
Tczew Grand Hotel

Milanes, akrobaci
Sosnowiec—Locarno

Maniola Lya, tancerka
Warszawa—Moulin Rouge

Niksarski i Żukowska, duet tan.
Kalisz—kino Słońce

Nałęczówna Kazimiera, tancerka
Warszawa Kino Świt

Odrobiński E., humorysta
Gdynia—Dom Kuracyjny

Ordon Mieczysław, piosenkarz
Warszawa—Astoria

Olesławski, humorysta
Toruń—Pod Orlem

Ordoński T., sekretarz generalny
Warszawa—Polzawid

Okonis, duet tan.-akr.
Jugosławia Belgrad, Ruski Jar

Orlicz
Kalisz—Wypiszczyk

Ogoniok Niura, wodewilistka
Warszawa—Saski

Ostrowski Włodzimierz, gimn. akr.
Warszawa—Czary

Ordon Tuszyńska
Pruszków

Ościńska
Równe—Artel

Olszewska Z. tancerka
Łódź—Metropol

Olgina-Górna, tancerka
Brodnica n/Drw.— Strzelnica

Orłowska, tancerka
Leszno—Grody Leszczyńskie

Ordingo, akrobaci
Poznań - kino Stylowy

Pakulska Anna, kuplecistka
Brodnica n|Drw. Hotel Sanssonier

Paluli's, komik-ekscentryk
Cyrk Warszawski

Porębińska Anna, tanc. charakt.
Warszawa—Polzawid

Polux-Ostrowski, akrobaci gimnast.
Pruszkow. ul. 3 Maja 11 m 6.

Połoński Arkadjusz, humorysta
Gdynia—Kaszubski

Pilarski Fr., humorysta
Lwów, Tarnowskiego 10.

Platonoff, jazz-piosenkarz
Katowice—Trocadero

Poraj-Porecka, śpiewaczka
Warszawa—Polzawid

Renówna Rena, subretka
Zambrów, Kino wojskowe

Rączka Józef, piosenkarz
Bydgoszcz, Mazowiecka 41 m. 42

Rybakowa Julja, śpiewaczka
Nowy-Świat 26 m. 31.

Renard Ryszard, humor. autor
Warszawa—Kino Czary

Reden Edward, autor humorysta
Warszawa—Muza

Rej Edward, autor humorysta
Warszawa—Astra

Rostowiecka Inez, tancerka
Poznań—Splendid

Ref-Ren, humorysta conf.
Warszawa, Kino Mewa

Rene Ridi, tancerka
Kraków—Teatralna

Ravello E.
Wilno—Polonja

Ralpson, duet akrobat.
Skierniewice—Kino Sa yr

Senkowska Halina, tanc. charakt.
Zakopane—K rpowicz

Sadowski Władysław, humorysta
Warszawa—Helios

Sirotina Wiera, śpiewaczka
Częstochowa—Elibor

Syrena, balet (Wojciechowskiej)
Warszawa—Lij

Stanisławscy, kwartet humor.
Warszawa, Wąski Dunaj 18 m. 4

Sławski Józef, piosenkarz conf.
Warszawa - Moulin Rouge

Staruszkiewicz Józef, prezes P. Z. A. W.
Zakopane—Karpowicz

Szremski Roman, humorysta autor
Włocławek—Kino Nowości

Szpakowski Aleks., humor. grotesk.
impreza rozjazdowa

Sachalińska Elwira, tancerka
Grudziądz—Mazurka

Stański, recytaror conf.
Skierniewice—Satyr

Su i Lokway, duet taneczny
Bydgoszcz—Mexim

Stachowscy, duet muzyk. kom.
Równe—Artel

Stanley, fakir (art. zagr.)
Warszawa—Colosseum

Struwe tancerka
Poznań—Savoy

Steffi and Toni, duet kom. grotesk.
w tournee

Solari - Sonia, tancerka
Zakopane

Szafryk Anna kobieta żaba
Warszawa Samborska 1

Skrzetuska
Kalisz—Wypiszczyk

Szafryk K. duet muzyk.-humor.
Warszawa, Samborska 1

Stanisławska Stacha, subretka
Gdynia—Kaszubski

Suslikow Jerzy
Sarny, Grodzka 11

Stefańska C.
Przemyśl—Louvre

Ściwiarski Janusz, humorysta
Warszawa—Kino Świt

Świcz humorysta
Warszawa, Tamka 44

Ślidzień Michał Rzymscy gladjatorzy
Baranowicze, ul. Szosowa 26

Stryjeńska
Kalisz—Wypiszczyk

Tańska Ada, subretka
Bydgoszcz—Oko

Tarasiewicz, „tajemniczy kufer"
Skierniewice Pamiącka 7 m. 5

Topolski Stefan, humorysta
Warszawa - Polzawid

Trzosalscy, balet
Kielce—kino Czwertak

Tropocaro,
Warszawa, Nowy Świat 37 Hotel Łódzki

Tiuryn Wiktor, piosenkarz
Kraków—Miraż

Turandot balet
Łuck—Polonja

Walewska Mila, wodewilistka
Lwów—Louvre

Welin Jerzy, piosenkarz humor.
Sosnowiec—Locarno

Werlińska, subretka
Kielce Hotel Polski

Wieczorowska Mila, tancerka
w tournee zagranicą

Wolska Lusia
Poznań—Savoy

Wyględowscy, 6 osób
Królewska Huta—Kino Apollo

Wąsowicz, duet wok. tan.
Warszawa—Kino Lux

Woroncewicz Iwasiow, duet
Kraków—Moulin Rouge

Welfle Hedy
Inowrocław, Solankowa 37

Wróblewska H. tancerka
Lwow—Warszawa

Valery, kierownik baletu
Stanisławów—Pasaż

Vica i Jvor, duet taneczny
Piotrków—kino Czary

Zagórska Wanda, śpiewaczka
Warszawa —Polzawid

Zamojska Marja, pieśniarka ludowa
Warszawa, Kino Czary

Zaniecka
Radom—à la Hawełka
Zatorska Mary, subretka
Kielce
Zielińska Katia, pieśniarka
Stanisławów—Pasaż
Zielińska Roma, wodewilistka
Katowice—Atlantic
Zwidlicz Wacław, humorysta
Zambrów—Kino wojskowe
Żarska Ola, humorystka
Nowomińsk—Kino
Żukiewicz Hanka, kuplecistka
Kielce—Wersal
Żwirski,
Lwów—Warszawa

Zawiadamiamy Kol. i Kol. iż na życzenie szeregu dyrekcyj, jak również zainteresowanych osób, postanowiliśmy zamieszczać adresy wszystkich artystów bezpłatnie, w tym celu prosimy o nadsyłanie zmianę swego adresu najpóźniej do 3 każdego miesiąca

Szan. Czytelników i Sympatyków naszej organizacji zawiadamiamy niniejszem, iż każdy numer naszego pisma możemy im nadesłać pocztą; prenumerata wynosi 3.50 zł. kwartalnie. „Echo" wychodzi 10 każdego miesiąca.

Redakcja: Warszawa, Złota 36, tel. 303-55.

Wydawnictwo: „Polski Związek Artystów Widowiskowych“ Redaktor: **Zygmunt Turkus**